

Η πώληση των καταστημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα

—Πώς προέκυψε η δήλωσή σας «κρατούσαμε τη Λαϊκή στον αναπνευστήρα μέχρι να γίνουν εκλογές»;

—Εδώ έχει γίνει πλήρης παρερμηνεία των δηλώσεών μου, γιατί και πάλι υπήρξαν πολιτικές σκοπιμότητες. Όπως έχω εξηγήσει πάρα πολλές φορές, ήμασταν υποχρεωμένοι, ως ΚΤΚ, αλλά και ως Ευρωσύστημα, να συνεχίσουμε να παρέχουμε έκτακτη ρευστότητα βάσει των όσων είχαν συμφωνηθεί στο Eurogroup. Στο βιβλίο παραθέτω την ανακοίνωση του Eurogroup του Ιανουαρίου του 2013, η οποία αναφέρεται στην απόφαση των υπουργών Οικονομικών να περιμένουν τα αποτελέσματα των προεδρικών εκλογών για να βεβαιωθούν ότι η νέα κυβέρνηση θα έχει ιδιοκτησία του προγράμματος. Στην απόφαση αυτή λήφθηκε υπόψη το γεγονός ότι η ΕΚΤ θα συνεχίσει να παρέχει ρευστότητα στις κυπριακές τράπεζες. Κανείς στην Ευρώπη δεν επιθυμούσε κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος της Κύπρου πριν από τις εκλογές. Και διερωτώμαι αν αντιλαμβάνονται εκείνοι που πιπιλούν τη φράση για τον αναπνευστήρα, τις καταστροφικές συνέπειες για την Κύπρο αν σταματούσαμε να παρέχουμε ρευστότητα. Σίγουρα ο ίδιος ο κ. Αναστασιάδης ως αντιπολίτευση είχε αντιληφθεί τη σημασία να συνεχίσει η παροχή έκτακτης ρευστότητας, διαφορετικά δεν θα έστειλε τη γνωστή επιστολή στον κ. Χρι-

στόφια τον Νοέμβριο του 2012 με την οποία τον προειδοποιούσε μεταξύ άλλων για τις καταστροφικές συνέπειες που θα είχε ο τερματισμός της παροχής έκτακτης ρευστότητας τόσο προς τη Λαϊκή όσο και προς το σύστημα γενικότερα. Επίσης να προσθέσω και για την ιστορία ότι η φράση ότι «κρατήσαμε τη Λαϊκή στον αναπνευστήρα» ήταν επινόηση του κ. Σαρρή, ο οποίος δήλωσε πως όταν ανέλαβε επικεφαλής της Λαϊκής η τράπεζα ήταν ήδη σε πολύ κακή κατάσταση και κρατήθηκε στον αναπνευστήρα ώστε να κερδηθεί χρόνος μέχρι να προσφύγει η Κύπρος στον Μηχανισμό Στήριξης.

—Ποιες ήταν οι κυριότερες ενέργειες που είχατε κάνει για να αποτραπούν τα χειρότερα στον τραπεζικό τομέα;

—Σε γενικές γραμμές μπορώ να αναφέρω ότι έγιναν αλλαγές μέσα στην ίδια την ΚΤΚ για να γίνει πιο αποτελεσματική η ρύθμιση και εποπτεία του τραπεζικού συστήματος, π.χ. λειτουργοί της ΚΤΚ άρχισαν να συμμετέχουν ως παρατηρητές σε συνεδριάσεις Δ.Σ. των εμπορικών τραπεζών και σημαντικών επιτροπών. Άρχισαν, επίσης, με δική μας πίεση, να γίνονται αλλαγές στα συμβούλια τραπεζών και αποχώρηση ανώτατων στελεχών που είχαν ευθύνη για ανάληψη υπερβολικών κινδύνων. Φυσικά ήταν αργά για να αποφευχθούν οι ζημιές που οδήγησαν στην κρίση. Υπενθυμίζω ότι ο ανεξάρτητος διαγνωστικός έλεγχος

Οι σχέσεις Κύπρου-Ρωσίας παίζουν σημαντικό ρόλο, αλλά δεν είναι τόσο απλές όσο θέλουν κάποιοι να τις παρουσιάσουν. Ένα πράγμα η ρωσική κυβέρνηση και κάτι το πολύ διαφορετικό οι Ρώσοι ολιγάρχες.

της PIMCO έγινε με βάση δεδομένων 30.6.2012. αλλά πιστεύω ότι τουλάχιστον αποφύγαμε την ανάληψη επιπρόσθετων κινδύνων. Το καλοκαίρι του 2012, π.χ., η διοίκηση της Τράπεζας Κύπρου θεωρούσε ακόμη την ελληνική αγορά ως ευκαιρία για περαιτέρω επέκταση. Οι ζημιές θα ήταν ακόμη μεγαλύτερες αν δεν τους αποτρέπαμε. Τα ΜΕΔ στην Ελλάδα σήμερα ξεπερνούν το 50% του χαρτοφυλακίου των ελληνικών τραπεζών. Σημειώνω πως οι τότε εξελίξεις στην Ελλάδα εκτόξευσαν την έκτακτη ρευστότητα στο τραπεζικό της σύστημα σε περίπου 90 εκατ.

ευρώ. Επιπρόσθετα οι εξελίξεις στην Ελλάδα από το 2013 και μετά απορρίπτουν τη μυθολογία που έχει κτιστεί — κυρίως από πολιτικούς — γύρω από τις δήθεν ζημιές από την πώληση των καταστημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα. Η πώληση ουσιαστικά αναγνώρισε τις ζημιές που είχαν ήδη διαγνωσθεί, βάσει του ακραίου σεναρίου, το οποίο έχει ξεπεραστεί κατά πολύ. Η πώληση έγινε με έκπτωση 26% πάνω στην ονομαστική αξία των στοιχείων ενεργητικού, τιμή η οποία είχε μεν συμφωνηθεί στο Eurogroup, αλλά πολλοί Κύπριοι πολιτικοί την

επέκριναν ως «ξεπούλημα». Τα σημερινά δεδομένα, με τα ΜΕΔ στην Ελλάδα να ξεπερνούν το 50%, αποδεικνύουν ακριβώς το αντίθετο. Η Κύπρος δεν ζημιώθηκε από αυτή την πράξη και καιρός είναι να αναγνωριστεί και αυτή η πραγματικότητα.

—Έχετε κατηγορηθεί από πολιτικούς για ευθύνες για το «φούσκωμα» των κεφαλαιακών αναγκών των τραπεζών και την παροχή ρευστότητας στη Λαϊκή. Τι απαντάτε;

—Αυτά παρατίθενται στο βιβλίο. Πρόκειται για απαράδεκτες και αποκαρδιωτικές κατηγορίες, καθόλου τυχαίες. Κάποιοι έφτιαξαν μυθιστορήματα για να μετατοπίσουν τις δικές τους ασήκωτες ευθύνες και να αποπροσανατολίσουν την κοινή γνώμη. Στο βιβλίο θα βρείτε πολλές λεπτομέρειες τόσο για τον ανεξάρτητο διαγνωστικό έλεγχο, πώς έγινε και πώς ελέγχθηκε όσο και για τις πολιτικές πιέσεις που υπήρχαν ώστε να μην αναδειχθεί το μέγεθος του προβλήματος. Επίσης, για τη σημασία που είχε η παροχή ELA, όπως είπαμε ήδη. Εκ των υστέρων φυσικά γνωρίζουμε ότι η Τράπεζα Κύπρου (που απορρόφησε και το ενεργητικό της Λαϊκής) χρειάστηκε ακόμη ένα δισ. για να περάσει τα στρες τεστ της ΕΚΤ, μερικούς μόνο μήνες μετά βάσει του ακραίου σεναρίου της PIMCO. Το πέραςμα του χρόνου δηλαδή έχει απορρίψει και τους δύο

μύθους και αφήνει εκτεθειμένους τόσο αυτούς που τους έφτιαξαν όσο και αυτούς που τους συντήρησαν.

—Τι λέτε στο βιβλίο για τη διάσωση με ίδια μέσα; Ήταν καταστροφικό το bail-in; Ήταν η Κύπρος ένα πείραμα στα χέρια της Ευρώπης;

—Παραθέτουμε όλες τις λεπτομέρειες για το πώς φθάσαμε στη διάσωση με ίδια μέσα όσο και για το προταθέν τέλος επί των καταθέσεων, που τελικά απορρίφθηκε από τη Βουλή. Και για τα δύο θέματα έχουν κτιστεί μύθοι — μόνο στην Κύπρο — οι οποίοι καταρρέουν ως χάρτινοι πύργοι όταν κάποιος διαβάσει το βιβλίο. Επίσης στο τελευταίο κεφάλαιο παραθέτω τα διδάγματα από τη διάσωση με τα ίδια μέσα, η οποία ναι μεν προστάτευσε τον φορολογούμενο πολίτη αλλά οδήγησε στην υπονόμευση της ανεξαρτησίας της ΚΤΚ.

—Πολλά έχουν λεχθεί για τον ρόλο της Γερμανίας και για τις σχέσεις Κύπρου-Ρωσίας;

—Η Γερμανία βρισκόταν σε προεκλογική περίοδο στις αρχές του 2013 και τα γεγονότα εκεί έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του προγράμματος διάσωσης της Κύπρου. Οι σχέσεις Κύπρου-Ρωσίας παίζουν σημαντικό ρόλο, αλλά δεν είναι τόσο απλές όσο θέλουν κάποιοι να τις παρουσιάζουν. Ένα πράγμα η ρωσική κυβέρνηση και κάτι το πολύ διαφορετικό οι Ρώσοι ολιγάρχες. Περισσότερες λεπτομέρειες υπάρχουν στο βιβλίο.